

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/8058,Uroczystosci-pogrzebowe-sp-Kazimierza-Smolenia-Oswiecim-3-lutego-2012.html>
20.03.2026, 01:59

Uroczystości pogrzebowe śp. Kazimierza Smolenia - Oświęcim, 3 lutego 2012

03.02.2012

3 lutego 2012 r. o godz. 14.00 w kościele pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Oświęcimiu (ul. Dąbrowskiego 5a) została odprawiona Msza święta pogrzebowa w intencji śp. Kazimierza Smolenia. Złożenie urny do grobu nastąpiło w terminie późniejszym, w gronie rodzinnym.

Kazimierz Smoleń, były więzień obozu Auschwitz, współtwórca i wieloletni dyrektor Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau, zmarł 27 stycznia w Oświęcimiu. Odszedł w wieku 91 lat, w rocznicę wyzwolenia niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego i zagłady Auschwitz. – Zakończyła się pewna epoka. To olbrzymi rozdział nie tylko Muzeum Auschwitz, ale całej historii miejsc pamięci w Polsce. Poza tym, że był więźniem, to także był przez ponad 30 lat dyrektorem Muzeum. Dla polskich byłych więźniów – gdy pracował tu jako dyrektor – był opiekunem miejsca, kapitanem za sterem. Do końca był bardzo aktywny. Spotkał się z tysiącami grup młodzieży, najczęściej niemieckiej. Kolejne spotkanie miał zaplanowane na początek lutego. To, że śmierć przypadła w tak szczególnym momencie jest czymś, czego nie potrafię nawet nazwać – powiedział dyrektor Muzeum Auschwitz dr Piotr M.A. Cywiński. Na znak żałoby do połowy masztu opuszczona została symboliczna więźniarska flaga w białoniebieskie pasy.

Kazimierz Smoleń urodził się 19 kwietnia 1920 roku w Chorzowie Starym. Do obozu trafił 6 lipca 1940 r. w jednym z pierwszych transportów polskich więźniów aresztowany za działalność konspiracyjną na terenie Chorzowa. Otrzymał numer 1327. Tego dnia z obozu uciekł pierwszy więzień, Polak Tadeusz Wiejowski. Niemcy zarządzili karny apel. Trwał od godziny 18.00 6 lipca do 14.00 dnia następnego. W „stójce” uczestniczyli wszyscy więźniowie, także Kazimierz Smoleń, który doznał udaru słonecznego. W obozie Auschwitz pracował w różnych komandach więźniarskich, m.in. był pisarzem. Podczas ewakuacji obozu w styczniu 1945 roku, którą Niemcy przeprowadzili ze względu na zbliżającą się Armię Czerwoną, został włączony do jednej z kolumn Marszu Śmierci i przeniesiony do podobozów Mauthausen – Melk i Ebensee. Po wojnie Kazimierz Smoleń ukończył studia prawnicze na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim i przez kilka lat pracował w Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce. Występował jak świadek i rzeczoznawca w wielu procesach nazistowskich zbrodniarzy, m.in. w Norymberdze i we Frankfurcie nad Menem. Był współtwórcą i w latach 1955-1990 dyrektorem Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu. Był także długoletnim sekretarzem generalnym i wiceprzewodniczącym Międzynarodowego Komitetu Oświęcimskiego. Swoją decyzję powrotu na teren byłego obozu tłumaczył potrzebą uhonorowania tych, którzy zginęli. – Czasami, kiedy o tym myślę, czuję, że był to pewien rodzaj poświęcenia, zobowiązanie za to, że przeżyłem – powiedział. W ostatnich latach bardzo często spotykał się z grupami młodzieży, m.in. z Polski, Niemiec, Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych opowiadając o swoich doświadczeniach obozowych.

Źródło: Strona internetowa Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau

[Następny Strona](#)

